

Dosentin arvo ja sen myöntäminen Turun yliopistossa 1.8.2013 alkaen

Yliopistolakiuudistuksen yhteydessä on katsottu, että dosentit ovat tärkeä yliopistojen voimavara. Tarkoituksena on ollut nykyisen dosenttijärjestelmän pääpiirteiden säilyttäminen (HE 7/2009 vp, s. 81).

Yliopisto voi 1.1.2009 lukien myöntää dosentin arvon henkilölle, jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muulla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön ja hyvä opetustaito. Dosentin kelpoisuusvaatimukset vastaavat aikaisempaa sääntelyä. Menettelyssä sen sijaan on osin lainsäädännöstä ja osin yliopiston omasta johtosäännöstä johtuvia muutoksia. Lisäksi dosentin asemaan ja dosentin ja yliopiston suhteeseen vaikuttaa se, että dosentti ei enää 1.1.2010 yksinomaan dosentuurinsa perusteella ole palvelussuhteessa yliopistoon.

Turun yliopistossa rehtori voi myöntää dosentin arvon sitä hakevalle sen mukaan kuin yliopistolain (558/2009) 89 §:ssä on säädetty ja Turun yliopiston johtosäännön (26.10.2009) 46 §:ssä on määrätty.

Dosentin arvon myöntämistä koskevan hakemuksen käsittelystä annetaan lisäksi seuraavat ohjeet.

Arvoa koskeva hakemus

Asia tulee yliopistossa vireille Turun yliopiston dosentin arvoa haluavan kirjallisella hakemuksella. Hakemus, joka osoitetaan Turun yliopiston rehtorille, toimitetaan asianomaiselle tiedekunnalle tai kauppakorkeakoululle.

Hakemuksesta liitteineen tulee käydä ilmi dosentin ala sekä ne ansiot, joihin hakija vetoaa dosentin arvon saamiseksi niin, että hakemuksen perusteella hakijan kelpoisuus voidaan arvioida.

Tiedekuntien ja kauppakorkeakoulun on hyvä antaa tarvittavat ohjeet hakemuksen liitteistä.

Tieteellinen pätevyys ja sen selvittäminen

Tieteellisen pätevyyden osalta dosentilla tulee olla perusteelliset tiedot omalta alaltaan ja julkaisuilla tai muulla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tieteelliseen tutkimustyöhön. Tieteellisen pätevyyden arvioinnissa dosentin arvoa hakevan tulee täyttää tieteenalakohtaiset minimivaatimukset julkaisujen osalta. Kaikissa tapauksissa hakijan tulee osoittaa vähintään kahden väitöskirjan verran kunkin tiedekunnan / kauppakorkeakoulun tieteelliset vaatimukset täyttäviä tieteellisiä julkaisuja laitoksen tai tiedekunnan / kauppakorkeakoulun toimintaan ja profiiliin liittyvillä aloilla. Tieteenalakohtaiset minimivaatimukset voivat olla myös tätä korkeampia.

Näin määritellystä hakijan tieteellisestä pätevyydestä on hankittava lausunto vähintään kahdelta asiantuntijalta, ellei lausunnon hankkimista pidetä erityi-

sestä syystä tarpeettomana. Asiantuntijaselvityksen hankkimisesta luopumiselle pitää olla erityinen syy.

Asiantuntijaksi ei tule valita hallintolain 27–28 §:n tarkoittamia esteellisiä henkilöitä. Asiantuntijoiden tulee olla esteettömiä, yliopiston ulkopuolisia ja pääsääntöisesti professoreita tai professoritasoisia henkilöitä.

Yliopiston johtosäännön 21 ja 23 §:n perusteella tiedekunnan dekaani taikka, milloin on kysymys kauppakorkeakoulusta, sen johtaja, ellei hän tältä osin ole siirtänyt toimivaltaansa varadekaanille tai varajohtajalle, valitsee asiantuntijat.

Asiantuntijavalinnasta tulee informoida dosentin arvoa hakevaa.

Hyvä opetustaito ja sen selvittäminen

Dosentilta edellytetään hyvä opetustaito.

Opetustaito voidaan osoittaa monella tavalla. Sitä arvioitaessa on aiheellista ottaa huomioon muun muassa opetusta koskeva koulutus, opetuksesta hankittu kokemus ja opetuksesta saatu palaute, hakijan tuottama oppimateriaali sekä hakijan opetustaitonsa osoittamiseksi antama opetusnäyte Turun yliopistossa. Opetustaito tulee kokonaisarvostelussa voida arvioida hyväksi.

Tiedekunnan tai kauppakorkeakoulun johtokunta tai dekaani / johtaja voi edellyttää, että hakijan on opetustaitonsa osoittamiseksi annettava julkinen opetusnäyte. Opetusnäytteen antaminen ei siten ole välttämätöntä, vaan sen tarpeeseen vaikuttavat erityisesti hakijan opetustaidosta hakemuksesta saatavat tiedot ja mahdollisuudet sen perusteella arvioida, onko hakijalla dosentilta edellytetty hyvä opetustaito. Dosentiksi hakevan opetusnäytteen vastaanottamisesta ei ole määräyksiä johtosäännössä, ja asia voidaan järjestää tiedekunnissa ja kauppakorkeakoulussa monella tapaa tiedekunnan ja kauppakorkeakoulun harkinnan mukaan niin, että se palvelee paitsi hakijan opetustaidon arvostelua ja opetusta myös esimerkiksi opetuksen kehittämistä.

Arvoa koskevan esityksen tekeminen

Dosentin arvoa henkilölle esitettäessä on esityksessä arvioitava perusteellisesti kytkeä tiedekunnan tai kauppakorkeakoulun ja laitoksen tai oppiaineen tutkimukseen ja opetukseen. Esityksen tulee olla tästä näkökulmasta perusteltu ja esitykseen tulee liittää laitoksen, oppiaineen tai tiedekunnan lausunto asiasta.

Useamman kuin yhden dosentin arvon myöntäminen samalle henkilölle Turun yliopistoon ei ole tarkoituksenmukaista.

Esityksen dosentin arvon myöntämisestä tekee tiedekunnan tai kauppakorkeakoulun johtokunta.

Arvon myöntämistä koskevan esityksen pitää olla perusteltu niin, että siitä ilmenevät perusteet dosentin arvon myöntämiselle sekä tieteellisen pätevyyden että hyvän opetustaidon osalta.

Niissä tapauksissa, joissa johtokunta ei perustellusta syystä katso voivansa tehdä rehtorille esitystä dosentin arvon myöntämisestä hakijalle, asiaa koskeva päätös toimitetaan niin ikään yliopiston rehtorille.

Toimikunta asian valmistelua varten

Tiedekunnan tai kauppakorkeakoulun johtokunnan sekä dekaanin tai johtajan apuna voi olla dosentin arvoa koskevien asioiden valmistelua varten monijäseninen toimikunta. Toimikunnan asettamisesta päättää tiedekunnan dekaani tai kauppakorkeakoulun johtaja sanotun johtosäännön 9 §:n 4 momentin nojalla. Tällöin kysymys on valmisteluelimestä. Siten niissäkin tapauksissa, joissa tällainen toimikunta on asetettu, johtokunta tekee arvon myöntämisestä esityksen. Yliopiston johtosäännön mukaan myöskään asiantuntijoiden valintaa ei voida delegoida tällaiselle valmisteluelimelle.

Asiakirjat

Yliopiston rehtorille toimitettavaan esitykseen kuuluvat seuraavat asiakirjat:

- 1) tiedekunnan tai kauppakorkeakoulun toimenpidekirje rehtorille,
- 2) ote johtokunnan esitystä koskevasta pöytäkirjasta,
- 3) ote asiantuntijavalintaa koskevasta päätöksestä,
- 4) laitoksen, oppiaineen tai tiedekunnan lausunto hakemuksesta tutkimuksen ja opetuksen näkökulmasta,
- 5) alkuperäiset asiantuntijalausunnot ja
- 6) hakemus liitteineen, mutta kuitenkin ilman asiantuntija-arviointiin tarkoitettuja julkaisuja ja muita töitä. Lisäksi mahdolliset muut asian käsittelyssä tiedekuntaan tai kauppakorkeakouluun kertyneet asiakirjat, joilla on merkitystä dosentin arvon myöntämisen kannalta.

Voimaantulo

Tämä ohje tulee voimaan 1.8.2013 ja korvaa asiasta aiemmin Turun yliopistossa annetun ohjeen.

Rehtori

Kalervo Väänänen

Lakimies

Elina Reinikainen-Vänni

JAKELU

dekaanit@utu.fi
hallintopaall@utu.fi
valmistelijat@lists.utu.fi
viikkoposti@utu.fi